Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Ocnița (judecător Natalia Vameș)

Dosarul nr. 2a-768/2024 (PIGD: 2-24028756-03-2a-18072024)

CURTEA DE APEL NORD

Colegiul Civil și de Contencios Administrativ

D E C I Z I E

4 februarie 2025 municipiul Bălți

Instanța în componența:

Președintele ședinței, judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii și Cristina Prisacari

Grefier Roxana Iacubovscaia,-

examinând în ședință publică apelul declarat de Fonar Vasile, reprezentat de avocatul Gheorgiță Arcadie, împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Ocnița) din 22 aprilie 2024, emisă în cauza civilă la cererea depusă de Fonar Vasile, persoană interesată Primăria comunei Bîrlădeni, raionul Ocnița, privind constatarea faptului care are valoare juridică,-

C O N S T A T Ă :

Cerințele petiționarului:

1. La data de 14 martie 2024 în Judecătoria Edineț, sediul Ocnița, a parvenit cererea înaintată de Fonar Vasile, intervenient accesoriu primăria Bîrlădeni, raionul Ocnița, privind constatarea faptului care are valoare juridică.

2. În motivarea cererii avocatul Gheorghița Arcadie, în interesele petiționarului Fonar Vasile a indicat că, Fonar Vasile s-a născut la *****, în familia lui Fonar Deonisii - tata și Fonar Elena – mama.

Pe parcursul vieții părinții, au avut teren cu modul de folosință pentru construcții unde au construit o casă cu diferite construcții accesorii, amplasat în *****.

La data de 18 octombrie 1976, Fonar Vasile a înregistrat căsătoria cu Fonar Lilia la primăria s. Bîrlădeni și tot odată ea a fost înregistrată cu viza de reședință în gospodăria părinților săi.

Mama petiolatului Fonar Elena a decedat la data de 18 august1986, i-ar tatăl acestuia a decedat la *****.

După decesul tatălui Fonar Deonisie petiționarul FonariVasile a rămas unicul moștenitor și a acceptat succesiunea, întrînd de fapt în posesia, folosința și dispoziția bunurilor succesorale.

Indică că, soția petiționarului Fonar Lidia aproximativ în anul 1994-1995 a plecat la lucru peste hotarele în Federația Russă și nu s-a mai reîntors la Fonar Vasile, locul aflării ei nu este cunoscut, ea nu l-a contactat , întrerupând toate relațiile de căsătorie.

Menționează că practic Fonar Lilia a avut viză de reședință în ***** din anul 1976, pînă în anul 2001, după ce a fost exclusă de la evidență din motiv că soții nu mai conviețuiesc și ea nu locuia în localitate.

La data de 08 mai 2013 prin hotărârea Judecătoriei Ocnița, căsătorie soților Fonar a fost desfăcută, din motiv, că nu mai conviețuiesc împreună și locul aflării lui Fonar Lilia nu se cunoaște.

Din momentul înregistrării căsătoriei și după divorț Fonar Lilia nu a înaintat careva pretenții privind partajarea averii.

Toate lucrările de construcție au fost efectuate de către părinți, iar după plecarea lui Fonar Lilia, Fonar Vasile continuă să locuiască în gospodăria părinților, efectuând reparații și reconstrucții.

Indică că, în baza înregistrării masive efectuate de primăria comunei Bîrlădeni și Decizia primăriei com. Bîrlădeni nr. 3 din 21.01.1993, a fost eliberat titlul de autentificare a deținătorului de teren cod cadastral *****pe numele lui Fonar Vasile și trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 2228 din 04.10.2000, eliberat la 12.05.2003

Potrivit certificatului de arhivă eliberat de Serviciul arhivă a Consiliului raional Ocnița Decizia primăriei com Bîrlădeni nr. 3 din 21.01.1993 nu a fost găsită.

Astfel, consideră, că lui Fonar Vasile eronat i-a fost repartizat în proprietate privată terenul cu suprafața de 0,2927 ha cu modul de folosință construcție locativă, cod cadastral *****, deoarece el a primit moștenirea după decesul tatălui său.

Conform extrasului din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor din data de 12.05.2023, Fonar Vasile deține dreptul de proprietate asupra bunului imobil cod cadastral *****, teren cu destinație pentru construcții suprafața 0,2927 ha, inclusiv, construcție cu modul de folosință casă de locuit cod cadastral *****, construcție cu modul de folosință construcții cod cadastral *****, *****, *****, *****, *****, cota parte 1.0.

La 03.04.2022 I.P. Agenția Servicii Publice", serviciul cadastral teritorial Ocnița lui Fonar Vasile i-a elaborat dosarul cadastral al terenului și construcțiilor cod cadastral 210210007, unde Fonar Vasile este unicul titular de drepturi.

La 01.04.2022 Fonar Vasile a înregistrat căsătoria cu Bendus, numele după căsătorie Fonar Aurelia.

În anul 2023 Fonar Vasile s-a adresat către I.P. Agenția Servicii Publice" pentru a o înregistra la domiciliu în gospodăria sa pe Fonar Aurelia și tot odată a solicitat să-i fie eliberat extrasul din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor și a-l prezenta la notar.

Atunci, Fonar Vasile a aflat precum, că pentru a efectua această tranzacție este necesar acordul scris a lui Fonar Lilia, din motiv, că ea a figurat ca soție și precum, că bunul a fost dobândit în rezultatul relațiilor de căsătorie, ceia ce creează dificultăți și nu corespunde adevărului. ASP a înregistrat-o pe Fonar Aurelia în gospodăria vizată, fără acordul lui Fonar Lilia.

Dreptul de proprietate a bunului imobil cod cadastral ***** se confirmă prin extrasul din Registrul bunurilor imobile și certificatul privind valoarea bunului imobil.

Fonar Vasile adresându-se către notar pentru reînregistrarea bunului imobil cod cadastral *****a primit refuz verbal din motiv, precum, că bunul imobil este proprietatea în devălmășie a soților.

Consideră, că Fonar Vasile a obținut moștenirea după decesul părinților, din care considerente solicită a constata faptul juridic al acceptării succesiunii de către Fonar Vasile, a.n.10.08.1952, cod cadastral 0991908268901, locuitor al s. Bîrlădeni raionul Ocnița după decesul tatălui Fonar Dionisii, decedat la 22.10.1986 cu ultimul domiciliu în satul Bîrlădeni raionul Ocnița și anume a bunului imobil:

1) terenul cu modul de folosință pentru construcții, cod cadastral *****, suprafața 0.2927 ha;
2) construcție, cod cadastral *****, modul de folosință casă de locuit individuală, suprafața 64.7 m. p;
3) construcție, cod cadastral *****, modul de folosință construcție accesorie, suprafața 51.7 m. p;
4) construcție, cod cadastral *****, modul de folosință construcție accesorie, suprafața 18.7 m. p;
5) construcție, cod cadastral *****, modul de folosință construcție accesorie, suprafața 24.4 m. p.

În drept, petiționarul și-a întemeiat cererea pe prevederile art. 279 alin. (1), 280, 281 alin. (1 și alin. (2), lit. f și lit h) Cod de procedură civilă.

Soluția instanţei de fond:

3. Prin hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Ocnița) din 22 aprilie 2024 cererea înaintată de Fonar Vasile, intervenient accesoriu primăria comunei Bîrlădeni, raionul Ocnița, privind constatarea faptului care are valoare juridică, a fost respinsă ca neîntemeiată (fila dosarului 38; 42-45).

Solicitarea apelantului:

4. La 21 mai 2024 petiționarul Fonar Vasile, reprezentat de avocatul Gheorghiță Arcadie, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Ocnița) din 22 aprilie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei

instanțe și adoptarea unei noi hotărâri, prin care cererea să fie admisă în sensul formulat (fila dosarului 40-41).

Argumentele apelantului:

5. Apelantul și-a experimat dezacordul cu hotărârea primei instanțe, considerând-o nefondată, din următoarele considerente.

Invocă apelantul că, părinții săi, mama - Fonar Elena a decedat la *****, iar tatăl - Fonar Dionisii a decedat la *****. Astfel, după decesul tatălui său, el (apelantul) a rămas unicul moștenitor și a acceptat succesiunea, intrând de fapt în posesia, folosința și dispoziția bunurilor succesorale.

Respectiv, consideră apelantul că el a devenit proprietar al terenului cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,2927, amplasat în satul Bîrlădeni, raionul Ocnița, precum și al construcțiilor amplasate pe acest teren, în temeiul acceptării succesiunii după decesul tatălui său Fonar Dionisii, dar nu ca rezultat al înregistrării masive și eliberarea pe 12 mai 2003 de Primăria comunei Bîrlădeni, raionul Ocnița a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, în baza Deciziei nr. 3 din 21 ianuarie 1993, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. 2228 din 04 octombrie 2000, cu atât mai mult că o astfel de decizie nu există.

Menționează apelantul că, adresându-se către noptarul public pentru reînregistrarea bunului imobil cu nr. cadastral 621021007, a primit refuz verbal din motiv, precum că bunul imobil este proprietatea în devălmășie a soților Fonar Vasile și Fonar Lilia, căsătorie înregistrată 18 octombrie 1976 și desfăcută la 08 mai 2013 prin hotărârea Judecătoriei Ocnița.

La caz, consideră apelantul Fonar Vasile că, i-a fost eronat repartizat în proprietate privată bunul imobil prin Decizia comunei Bîrlădeni, raionuil Ocnița nr. 3 din 21 ianuarie 1993 și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat la 12 mai 2003, deoarece el a devenit proprietar ca rezultat al primirii moștenirii după decesul tatălui său.

În drept, apelantul și-a întemeiat cererea de apel pe prevederile art. 357, 358, 362, 365, 385 alin. (1), lit. c) Cod de procedură civilă.

Poziția participanților în ședința instanței de apel.

6. În ședință de judecată, apelantul și reprezentantul său, avocatul Gheorghiță Arcadie, au pledat pentru admiterea apelului, reiterând temeiurile de fapt și de drept invocate în cererea de apel.

7. Fiind legal citată, persoana interesată – Primăria comunei Bîrlădeni, raionul Ocnița (fila dosarului 62; 64), nu s-a prezentat în ședință de judecată fără a comunica motivele neprezentării.

8. În conformitate cu dispozițiile art. 379 alin. (2) Cod procedură civilă, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.*

9. Ținând cont de conținutul normelor legale citate *supra*, Colegiul civil consideră că a întreprins toate masurile necesare în vederea înștiințării persoanei interesate – Primăria comunei Bîrlădeni, raionul Ocnița despre data, locul și ora examinării prezentei cauze, iar ca urmare a dispus examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa persoanei interesate.

Aprecierea instanţei de apel:

10. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normelor legale relevante speței, Colegiul consideră de apelul este nefodat, fiind pasibil de respingere, din următoarele motive.

11. În conformitate cu art.362 alin. (1) Cod procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.*

12. Colegiul civil reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 22 aprilie 2024 (fila dosarului 38), iar apelul declarat la 21 mai 2024 (fila dosarului 72). Prin urmare, apelul este declarat în termenul legal stipulat la art. 362 Cod procedură civilă.

13. În conformitate cu dispozițiile art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.*

14. Potrivit art. 373 Cod de procedură civilă, *instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor din apel. Instanța nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.*

15. În corespundere cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

16. În baza art. 121 din Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.*

17. În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

18. Norma cuprinsă la art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă stabilește că, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanța pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau*

nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

19. Iar norma prevăzută de art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importantă la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.*

20. Din conținutul normelor citate *supra* Colegiul Civil reține că, sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de prim nivel a soluționat fondul cauzei cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii, în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

21. Colegiul Civil relevă de asemenea că, potrivit regulilor unui proces echitabil, instanța de apel are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

22. Sursele de Soft Low - Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, stabilește că o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

23. În aceeași ordine de idei, instanța de apel menționează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de aşi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa

eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

24. În opinia Colegiului civil, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre bazată pe materialul probator administrat, cu aplicarea justă a legislației incidente speței.

25. Astfel, Colegiul constată că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății; circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin; probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, fiind adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.

26. La caz, instanța de apel reține că, prin cererea depusă la 14 martie 2024 petiționarul Fonar Vasile, reprezentat de avocatul Gheorghiță Arcadie, a solicitat constatarea a două fapte care au valoare juridică, în conformitate cu procedura specială prevăzută decapitolul XXIV Cod de procedură civilă, și anume:

”1) A constata faptul acceptării succesiunii legale de către Fonar Vasile, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în satul Bîrlădeni, raionul Ocnița, după decesul tatălui Fonari Dionisii, decedat la data de ***** cu ultimul domiciliu în *****, asupra bunului imobil, ce constă din terenul cu modul de folosință pentru construcții, cod cadastral *****, suprafața 0.2927 ha; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință casă de locuit individuală, suprafața 64.7 m. p; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință construcție accesorie, suprafața 51.7 m. p; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință construcție accesorie, suprafața 18.7 m. p; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință construcție accesorie, suprafața 24.4 m. p.

2) A recunoaște faptul posesiei, folosinței, dispoziției și dreptul de proprietate de către Fonar Vasile, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în satul Bîrlădeni, raionul Ocnița, după decesul tatălui său Fonari Dionisii, decedat la data de *****, asupra bunului imobil ce constă din terenul cu modul de folosință pentru construcții, cod cadastral *****, suprafața 0.2927 ha; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință casă de locuit individuală, suprafața 64.7 m. p; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință construcție accesorie, suprafața 51.7 m. p; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință

construcție accesorie, suprafața 18.7 m. p; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință construcție accesorie, suprafața 24.4 m. p.” (fila dosarului 8-9).

27. Potrivit art. 279 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.*

28. Conform art. 281 alin. (1) Cod de procedură civilă*, instanţa judecătorească constată faptele de care depinde apariţia, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice şi ale organizaţiilor.*

29. Art. 281 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă, în partea sa relevantă prezentei cauze, prevede că, *(1) Instanţa judecătorească constată faptele de care depinde apariţia, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice şi ale organizaţiilor. (2) Instanţa judecă cauzele în care i se cere să constate: (...)* ***f)*** *acceptarea unei succesiuni şi locul ei de deschidere; (...)* ***h)*** *posesiunea, folosinţa şi dispoziţia unui bun imobil în drept de proprietate;*

30. Potrivit dispozițiilor art. 282 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care: a) acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariţia, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau patrimoniale ale petiţionarului; b) petiţionarul nu are o altă posibilitate de a obţine sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită; c) constatarea faptului nu este legată de soluţionarea unui litigiu de drept ce ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti.*

31. Examinând cauza în ordine de apel, Colegiul civil constată că, prima instanță, pe baza probatoriului anexat la dosarul cauzei și cercetat în ședință de judecată, a stabilit și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, după cum urmează:

32. Petiționarul Fonar Vasile, născut la *****, este fiul lui Fonar Dionisii și Fonar Elena (fila dosarului 11).

33. La ***** mama petiționarului, Fonari Elena a decedat (fila dosarului 13), iar ulterior, la ***** decedează și tatăl petiționarului Fonari Deonisii (fila dosarului 12).

34. La momentul decesului părinților săi, petiționarul Fonari Vasilii se afla în căsătorie cu Fonari Lilia, căsătorie care a fost desfăcută la 08 iunie 2013 prin hotărârea Judecătoriei Ocnița (fila dosarului 14).

35. La 01 aprilie 2022 petiționarul Fonar Vasile înregistrează căsătoria cu Bendus Aurelia (fila dosarului 15).

36. La 12 mai 2003 pe numele petiționarul Fonar Vasile de către Primăria comunei Bîrlădeni, raionul Ocnița a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului bunului imobil - terenu cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,2927, în baza deciziei primăriei comunei Bîrlădeni, s. Bîrlădeni, jud. Edineț nr. 3 din 21 ianuarie 1993 (fila dosarului 17).

37. Potrivit Extrasului din Registrul bunurilor imobile, în temeiul titlului de autentificare menționat în pct. 36 *supra* și extrasului din registrul de evidență a gospodăriilor nr. 104 din 14 noiembrie 2002, **la 15 iulie 2003** a fost înregistrat dreptul de proprietate a petiționarului Fonar Vasile asupra bunului imobil, ce constă din terenul cu modul de folosință pentru construcții, cod cadastral *****, suprafața 0.2927 ha; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință casă de locuit individuală, suprafața 64.7 m. p; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință construcție accesorie, suprafața 51.7 m. p; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință construcție accesorie, suprafața 18.7 m. p; construcție, cod cadastral *****, modul de folosință construcție accesorie, suprafața 24.4 m. p. (fila dosarului 18-19).

38. Aici, instanța de apel ține să sublinieze faptul că, bunurile imobile sus-enumerate se supun de drept regimului juridic al proprietății comune în devălmășie dobândită în timpul căsătoriei, deoarece, la momentul dobândirii și înregistrării dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile, petiționarul Fonar Vasile era căsătorit cu Fonari Lilia (a se vedea pct. 34 *supra*). Or, potrivit art. 19 alin. (1) din Codul familiei, ”*Bunurile dobîndite de către soţi în timpul căsătoriei sînt*

supuse regimului proprietăţii în devălmăşie." **Totodată, art. 372 Cod civil (în versiunea în vigoare la data** dobândirii și înregistrării dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile – 15 iulie 2003) prevedea că, *"(1) Bunurile dobîndite de soţi în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmăşie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. (2) Orice bun dobîndit de soţi în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmăşie pînă la proba contrară.*"

39. Însă contrar circumstanțelor de fapt și de drept descrise, petiționarul Fonar Vasile solicită constatarea, în procedura specială, a faptului dobândirii de către el, prin acceptarea succesiunii după decesul tatălui său Fonar Dionisii, a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile enumerate în pct. 37 *supra*, în situația în care bunurile date deja îi aparțin în proprietate, potrivit prezumției legale de proprietate în devălmășie dobândită în timpul căsătoriei cu Fonar Lilia, acest drept fiind înregistrat în Registrul bunurilor imobile.

40. Prin urmare, Colegiul civil reține că, prima instanță corect a conchis că nu poate recunoaște un fapt care deja este stabilit, or, dreptul de proprietate al petiționarului Fonar Vasile este înregistrat în Registrul bunurilor imobile **de la data de 15 iulie 2003.**

41. La fel, Colegiul consideră justă și concluzia primei instanțe că, hotărârea judecătorească cu privire la constatarea unui fapt care are valoare juridică nu este o hotărâre translativă de proprietate, dar este o hotărâre premergătoare care servește drept temei legal de a deschide o procedură notarială de succesiune legală. Prin constatarea faptului succesiunii nu se recunoaște dreptul de proprietate a petiționarului, ultimul urmând să apeleze la procedura notarială.

42. În cazul dat, nu s-a stabilit existența unei succesiuni ne acceptate după decesul lui Fonari Deonisie, ne fiind prezentate probe care ar confirma că ultimul la momentul decesului deținea în proprietate careva bunuri imobile, or, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

43. Nu în ultimul rând, instanța de apel ține să menționeze că, cererea petiționarului Fonar Vasile, privind constatarea faptului acceptării succesiunii și a faptului posesiuni, folosinței și dispoziției în drept de proprierate a bunului imobil, nu poate fi admisă de principiu în cadrul procedurii speciale cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică, atâta timp cât există și produce efecte juridice titlul de autentificare a dreptului asupra bunului imobil cu nr. cadastral *****, potrivit căruia terenul respectiv și construcțiile amplasate pe el se supun de drept (potrivit prezumției legale) regimului juridic al proprietății comune în devălmășie dobândită în timpul căsătoriei dintre petiționarul Fonar Vasile și fosta sa soție Fonari Lilia, de care a divorțat pe 08 iunie 2013 (a se vedea pct. 38 *supra*).

44. Așadar, având în vedere că prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății; circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin; probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, Colegiul civil ajunge la concluzia că cererea de apel formulată de apelantul Fonar Vasile, prin intermediul avocatului Gheorghiță Arcadie, urmează a fi respinsă ca nefondată, cu menținerea fără modificări a hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Ocnița) din 22 aprilie 2024. Or, criticile aduse de apelant, însoțite de argumentarea circumstanțelor de fapt ale cauzei, percepute din propriul său punct de vedere, nu pot duce la admiterea apelului, întrucât acestea nu pot fi reținute de instanța de apel, prin prisma art. 385 Cod de procedură civilă, în situația în care apelul are un caracter declarativ, lipsind deci temeiuri legale de admitere a acestuia.

45. În temeiul celor expuse, conducându-se de prevederile art. 385 lit. a), art. 389 și art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil,-

D E C I D E :

Respinge apelul declarat de Fonar Vasile, reprezentat de avocatul Gheorgiță Arcadie.

Menține hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Ocnița) din 22 aprilie 2024, emisă în cauza civilă la cererea depusă de Fonar Vasile, persoană interesată Primăria comunei Bîrlădeni, raionul Ocnița, privind constatarea faptului care are valoare juridică.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței,

judecător Radu Holban

Judecători Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari